A Bolyai Egyetem felszámolását idézi

Tőkés László, Izsák Balázs és Toró T. Tibor petíciót és összefogási felhívást fogalmazott meg a MOGYE-ról

Közös petícióban tiltakozott a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemnek a Petru Maior Egyetemmel való összeolvasztása ellen Tőkés László, Izsák Balázs és Toró T. Tibor. Szerintük a lépés kísértetiesen hasonlít az egykori kolozsvári Bolyai Tudományegyetemnek a román Babeşbe való erőszakos beolvasztására.

A múlt héten közös petícióban fogalmazta meg aggályait és tiltakozását az egyetemegyesítés jelszava alatt történő újabb magyarellenes lépés miatt az erdélyi magyarság három legfontosabb ellenzéki szervezete: az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT), a Székely Nemzeti Tanács (SZNT), illetve az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP). „Tiltakozunk a nacionálkommunista időket és módszereket idéző, a romániai magyar közösség megkérdezése nélkül lebonyolított, jogszerűnek álcázott, de valójában mélységesen diszkriminatív és jogfosztó »egyetemegyesítésnek« a véghezvitele ellen, ami végképp megpecsételné az eredetileg magyar tannyelvű MOGYE keretében is sokszorosan megcsorbított anyanyelvű orvosképzésünk sorsát" – olvasható a Tőkés László, Izsák Balázs és Toró T. Tibor által aláírt dokumentumban. A felek felszólítják a román hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a magyar közösség önálló anyanyelvű oktatáshoz való jogát az óvodától az egyetemig, és ne engedélyezzék a MOGYE intézményes aszszimilációját. „A magyarok 1990. februári gyertyás-könyves-bibliás marosvásárhelyi békés tüntetésének a szellemében követeljük anyanyelvű oktatáshoz való alapvető jogunk maradéktalan biztosítását. Ezzel együtt követeljük az önálló magyar orvos- és gyógyszerészképzés intézményes helyreállítását Marosvásárhelyen" – fogalmaz Tőkés, Izsák és Toró.

A felhívás aláírói néhány lényeges alapelvre emlékeztetnek. Az erdélyi magyar közösség alapvető joga, illetve közösségi identitása megőrzésének legfontosabb eszköze az anyanyelvű oktatás biztosítása. Mint írják, ezen alapvető jog érvényesítésének kerete a törvény által szavatolt kulturális-oktatási autonómia intézményrendszere, az anyanyelvű orvosképzés pedig ennek a rendszernek a szerves részét képezi. Éppen ezért a magyar orvosképzést továbbra is önálló felsőoktatási intézmény keretében látják megvalósíthatónak. Leszögezik, a román államnak – amelynek az erdélyi magyarok is adófizető polgárai – kötelessége e rendszert létrehozni, és a közösség által befizetett adókból fenntartani.

Tőkés László kiemelte: a magyar pártok, a civilszervezetek, a MOGYE oktatói és diákjai is ellenzik az egyesítést. Ezt korábban EP-képviselőként Strasbourgban és Brüsszelben is elmondta, ahol az anyanyelvű oktatás megmentéséért szólalt fel. „Ahogy nem mondtunk le a Sapientia és a Partiumi Keresztény Egyetem megalakítási szándékáról, úgy nem adhatjuk fel a magyar nyelvű orvosképzéshez való jogunkat sem. A MOGYE ügyében sem ismerünk megalkuvást: nem fogadhatunk el csak részjogokat, az anyanyelvünkön zajló oktatás pedig épp olyan célkitűzésünk, mint az önrendelkezés megvalósítása" – jelentette ki Tőkés László.

Munkacsoportok és az RMDSZ-nek szánt feladat

A nemzeti tanácsok vezetői illetve a néppárt alelnöke nemcsak petíciót, hanem összefogási felhívást is közzétettek marosvásárhelyi találkozójuk alkalmával. A dokumentum megfogalmazói az RMDSZ-re célozva „sajnálattal állapítják meg", hogy a politikai érdekvédelem eddig használt eszköztára nem vezetett eredményre sem általában a kulturális-oktatási autonómia, sem sajátosan a marosvásárhelyi magyar orvosképzés intézményes kereteinek a biztosítása tekintetében. „A kérdés megoldatlansága, a magyar oktatók és hallgatók helyzetének folyamatos ellehetetlenülése az eddig követett politikai érdekérvényesítés eredménytelenségére is rávilágít, és annak felülvizsgálatára kötelez" – állapítja meg Tőkés László, Izsák Balázs és Toró T. Tibor. Mivel az önkényes és egyoldalú módon előirányzott intézmény-összevonás a magyar nyelvű orvosképzést végképp ellehetetlenítené, úgy vélik, tovább már nem szabad hátrálni. Az EMNT, az SZNT és az EMNP egy háromfrontos kezdeményezéssel rukkolt elő. Azt szeretnék, hogy alakuljon egy stratégiai válságcsoport a politikai és szakmai szervezetek képviselőiből – a MOGYE magyar oktatói és hallgatói bevonásával – a jelenlegi helyzet kezelésére és a lehetséges megoldások kidolgozására. Egy reprezentatív tárgyalócsoport felállítását is szorgalmazzák, amely a román politikum és az állami hatóságok illetékeseivel ismertetné a magyar közösség álláspontját. Nem utolsósorban akciócsoportot létesítenének, amelynek feladata az lenne, hogy folyamatosan tájékoztassa az erdélyi magyar közösséget, a hazai közvéleményt, az országos és a nemzetközi nyilvánosságot a magyar orvosképzés ügyéről. „A munkamegosztás jegyében és a hatékonyság érdekében együttműködésre és közös cselekvésre hívjuk fel az erdélyi magyar közösség minden olyan politikai, polgári, társadalmi és szakmai csoportosulását, amely szívügyének tartja az anyanyelvű orvosképzést, és tenni akar annak felszámolása ellen, illetve megmentése érdekében" – olvasható a dokumentumban.

A kezdeményezők semmiképp nem hagynák ki a sorból az RMDSZ-t. Sőt, ahogy az Erdélyi Magyar Néppárt alelnöke, Toró T. Tibor hangsúlyozta, lényegesen nagyobb mozgástere miatt a szövetségnek kulcsszerepet kellene vállalnia ebből az együttműködésből.

Mit rejt az összeolvadás?

A Civil Elkötelezettség Mozgalom szerint amennyiben a két egyetem közötti egyesülési terv megvalósul, a MOGYE és a Petru Maior egybeolvasztásával nemcsak az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerészképzés önállósága szűnik meg örökre, hanem az 1945-ben létrehozott Kolozsvári Magyar Tannyelvű Tudományegyetem, később Kolozsvári Bolyai Tudományegyetem (amelynek orvosi kara 1948-ban Marosvásárhelyre költözött) jogfolytonossága is.

> „A magyarok 1990. februári gyertyás-könyves-bibliás marosvásárhelyi békés tüntetésének a szellemében követeljük az anyanyelvű oktatás biztosítását."

A petíció megfogalmazói szerint a marosvásárhelyi orvosi egyetem ügye nem egyszerű oktatási szakpolitikai kérdés, annál jóval több. Éppen ezért nem lehet az egyetemi autonómiára hivatkozva, mindössze a MOGYE és a Petru Maior vezetőségére bízni a döntés meghozatalát. A közös dokumentumban Tőkés, Izsák és Toró a nacionálkommunista időket és módszereket idézőnek nevezi az egyesítési döntést, amelyet a romániai magyar közösség megkérdezése nélkül hoztak meg. Az aláírók tiltakoznak a jogszerűnek álcázott, de valójában mélységesen diszkriminatív és jogfosztó egyetemegyesítésnek a véghezvitele ellen, ami megítélésükben végleg megpecsételné az eredetileg magyar tannyelvű MOGYE keretében amúgy is sokszorosan megcsorbított anyanyelvű orvosképzésünk sorsát.

Az egyetem korábbi rektorhelyettese, a magyarságot ért sérelmek miatt tiltakozásként lemondott Szilágyi Tibor is úgy látja: az egész egyesítési folyamat nem helyi kezdeményezés, sokkal inkább egy fentről érkezett parancs teljesítése. Mint mondta, minden jel arra utal, a MOGYE végleges elrománosítását magas szintről támogatják. Szilágyi elméletét támasztja alá az a tény is, hogy az egyetem szenátusának döntőképessége miatt április 8-án megjelent Florin Buicu, a felsőház egészségügyi bizottságának elnöke is. A tanár-politikus inkább otthagyta a fontos egészségügyi kérdéseket tárgyaló parlamenti ülést és Marosvásárhelyre utazott, csakhogy igennel szavazzon.

Imádkozva tiltakoznak

Közben a Romániai Magyar Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület (RMOGYKE) május 14–18. között újabb tiltakozó akciót szervez. Az Ádám Valérián által vezetett szervezet aktivistái és szimpatizánsai öt napon keresztül reggel 7 órától délután 5-ig az egyetem előtt imádkozni fognak a román–magyar megbékélésért. „Célunk, hogy a többség fogadja el az őshonos nemzeti kisebbségünk jogait, hiszen Isten színe előtt is egyenlők vagyunk. Kérni fogjuk Istent, erősítse meg a románság szívét abban, hogy elutasíthassa az egoizmust és nyisson az elfogadás felé, az egyenlő jogok gyakorlása irányába" – mondta az Erdélyi Naplónak Ádám Valérián.

Az elképzelés szerint minden órában öt percen keresztül hangosbemondón keresztül fognak elmondani egy-egy imát. Az imádkozó-tiltakozó sorozat záró momentumaként pénteken este 7 órakor Marosvásárhely lakossága mellé a Csíksomlyó felé tartó magyarországiakat is várják. Az RMOGYKE-elnök szerint eddig mintegy négyszáz zarándok jelezte részvételét, ugyanakkor több anyaországi és erdélyi egyházi vezető is csatlakozni kíván. „Ne feledjük Mindszenty bíboros intését, miszerint ha van egy millió imádkozó magyar, akkor nem kell félni a holnaptól" – idézte Ádám a nyilasok és kommunisták által egyaránt üldözött római katolikus papot.

SZUCHER ERVIN

FOTÓ: HAÁZ VINCE

Tüntetés az egyetemegyesítés ellen. A román fél szándéka tönkretenné a magyar nyelvű orvosképzést